

Rautakautisia kalmistolöytöjä

Kohde: Kangasala Tuomaalanniemi

Muinaisjäännösrekisterin tunnus: 1000037849

Tutkimus: koekaivaus

Kenttätyöaika: 7.-11.9.2020

Kaivaustenjohtaja: Esa Mikkola

Aiemmat löydöt: väkipuukko, tiettävästi vielä luetteloimaton

Löytöihin liittyvät muut asiakirjat ovat Museoviraston arkistossa.

Käytetty koordinaatisto: valtakunnallinen ETRS-TM35FIN-tasokoordinaatisto

Käytetty korkeusjärjestelmä: N2000

Löydöt diarioitu: 10.9.2020

Luetteloija: Esa Mikkola ja Antti Purmonen

**METALLILÖYDÖT, JOTKA LUETTELOITIIN KENTTÄTÖIDEN AIKANA JA TOIMITETTIIN
MAASTOSTA SUORAAN KOKOELMA- JA KONSERVOINTIKESKUKSEEN VANTAALLE**

Koekuoppa 4, ison litteän kiven länsi- ja pohjoispuolelta löydetty metalliesineet ja niiden katkelmat, polttohauta 1

1	<u>Kilvenkupura</u> Mitat 110 x 150 mm Metallinilmaisin Harrastajan esiin ottama ja uudelleen peittämä esine. Rautaa. Kupuran laki on pyöreä ja sitä koristaa pieni nipukka. Kuvun ja reunan välissä on 30 mm leveä kaulus. Reunan halkaisija 150 mm. Reunassa ei ole näkyvillä niitinreikiä. Reuna on kahdesta kohtaa murtunut. Kilvenkupura yhä täynnä maata	1 kpl, X g
2	<u>Väkipuukko</u> Mitat 485 x 40 x 30 mm Rautaa. Väistimen pronssinen hela on pisaran muotoinen, moniosainen ponsi yhä kiinni ruodossa. Ponnassa on kaksi pyöreää vulstia. Leveä hamara kaartuu kohti suippoa kärkeä. Terän leveys 34 mm. Lape koristettu hamaran läheltä hamaran suuntaisella kaksoisuralla ja alaosasta yhdellä lappeen suuntaisella uralla. Uurreviivojen yhtymäkohdassa on pisteympyräkuvio.	1 kpl, X g
3	<u>Väkipuukon tupen helojen katkelmia</u> Väkipuukon vierestä esiin tulleita rautakourun kappaleita.	6 kpl, X g
4	<u>Litteää rautalevyä</u> Edellisellä numerolla luetteloitujen kourujen yli poikittain kulkenutta rautalevyä	3 kpl, X g
5	<u>Litteää rautalevyä</u> Edellisellä numerolla luetteloitujen kourujen yli poikittain kulkenutta rautalevyä	3 kpl, X g
6	<u>Tasateräisen nuolenkärjen katkelma?</u> Mitat 82 x 9 x 3 mm Rautaa. Löydetty väkipuukon päältä poikittain väkipuukkoon nähden noin 10 cm korkeammalta läheltä koekuopan 4 pohjoisreunaa	1 kpl, X g

- 7 **Soljenneula?** 1 kpl, X g
Mitat 58 x 17 x 8 mm
Rautaa
- 8 **Rautaniitti** 1 kpl, X g
Mitat 28 x 22 x 10 mm
Rautaa
- 9 **Rautalevyä** 2 kpl,
Kaarevia, hyvin ohuita rautalevyn kappaleita. Löydetty koekuopan 4 koillisneljänneksen alueelta

Koekuoppa 4, ison kiven eteläpuolelta löydetyt metalliesineet ja niiden katkelmat

- 10 **Kolmioneulan katkelma** 1 kpl, X g
Mitat 27 x 30 x 6 mm
Pronssia. Katkelmassa pallomaiseen ulokkeeseen päättyvä vasemmanpuoleinen sakara ja neulan vartta. Varsi katkennut kiinnityslenkin kohdalta.
- 11 **Rautaesineen katkelma** 1 kpl, X g
Mitat 46 x 20 x 6 mm
Ohutta noin 6 mm leveää rautalevyä, jonka sisäreunassa kaksi pyöreää uloketta. Rautalevyyn on niitattu kiinni 90 asteen kulmassa toinen, hieman kapeampaa (5 mm) rautalevyä. Niitti vinoneliön muotoinen ja kooltaan noin 5 x 6 mm.

Koekuoppa 6, polttohauta 2, alle 25 cm maanpinnasta mitattuna

- 12 **Pieni vyönsolki** 1 kpl, X g
Mitat 24 x 27 x 2 mm
Soikea. Neula tallella. Polttohaudasta H2, noin 10-20 cm syvyydestä
- 13 **Väkipuukon kahvan helojen katkelmia?** 2 kpl, X g
Rautaa. Polttohaudasta H2, noin 10-20 cm syvyydestä
- 14 **Väkipuukon kahvan helan katkelma?** 1 kpl, X g
Rautaa. Polttohaudasta H2, noin 10-20 cm syvyydestä

Koekuoppa 6, hautakuoppa H2, yli 25 cm maanpinnasta mitattuna

- 15 **Ristipäinen koruneula** 1 kpl, X g
Mitat 87 x 22 x 5 mm
Pronssia. Kolmeen osaan hajonnut koruneula. Keskimmäisen varren osan kuuluminen tähän esineeseen epävarmaa, sillä se löytyi noin 5 cm muita osia ylempää ja se eroaa väriltään hieman syvemmällä olleista kappaleista, jotka löydettiin 37 cm syvyydeltä maanpinnasta mitattuna.

Koekuoppa 6, hautakuopan 2 ulkopuolta löydetyt

16 **Rautavarrasta** 1 kpl, X g
Mitat 44 x 9 x 7 mm
Kiilamainen esine.

Koekuoppa 7

17 **Sirppi** 1 kpl, X g
Mitat 190 x 35 x 2 mm
Rautaa. Leveäteräinen. Lape leveimmillään 35 cm

Irtolöytö koekuopan 6 pohjoispuolelta

18 **Niitattua rautalevyä** 1 kpl, X g
Mitat 100 x 45 x 8 mm.
Kaksi yhteen niitattua rautalevyä, joista toinen on kapea ja pitkänomainen (90 x 28 mm) ja toinen vinoneliö (65 x 50 mm). Pitkulaisen rautalevyn toisessa reunassa on kaareva 17 mm levyinen kolo. Rautalevyt on löydetty maan pinnalta karikkeen alta noin 2 metriä koekuopasta 6 pohjoiseen, pienen kuusen juurelta, aiemmin ilmeisesti metallinetsinnässä kaivetun kuopan kohdalta.

JÄLKITYÖVAIHEESSA LUETTELOIDUT LÖYDÖT:**Koekuoppa 1**

19a **Saviastian reunapaloja** 6kpl, 21,7 g
Löytökerros alkoi 8 cm syvyydestä turpeen alapuolelta
Suureuna tasalakinen, hieman ulospäin profiloitu

19b **Saviastian kylkipaloja** 133 kpl, 125,7 g
Löytökerros alkoi 8 cm syvyydestä turpeen alapuolelta

Koekuoppa 2

20 **Keramiikka** 3 kpl, 1,5 g
28 cm syvyydestä (harva kiveys?)

21 **Keramiikka** 1 kpl, 0,4 g
25–30 cm syvyydestä

Koekuoppa 4 / Hauta 1

Kerros 1 (0–10 cm)

22 **Palanut luu** 23 kpl, 1,5 g
Koekuopan länsiosasta

2020

KM 42677

KANGASALA TUOMAALANNIEMI

KM 42677

23	<u>Palanut luu</u> Koekuopan keskiosista	27 kpl,	1,8 g
24	<u>Palanut luu</u> Koekuopan kaakkoisnurkka	18 kpl,	0,9 g
Kerros 2 (noin 10-20 cm)			
25	<u>Palanut luu</u> Ruutu 500/200 eli lounaisneljännes	33 kpl,	3,9 g
26	<u>Palanut luu</u> Ruutu 500,5/200 eli luoteisneljännes	24 kpl,	2,2 g
27	<u>Palanut luu</u> Ruutu 500/200,5 eli kaakkoisneljännes	70 kpl,	6,0 g
28	<u>Palanut luu</u> Ruutu 500,5/200,5 eli koillisneljännes	116 kpl,	13,5 g
29	<u>Palanut luu</u> Kilvenkupuran pohjoispuoli, luukeskittymä	88 kpl,	9,0 g
Kerros 3 (noin 20–30 cm)			
30	<u>Palanut luu</u> Lounaisneljännes	30 kpl,	5,6 g
31	<u>Palanut luu</u> Luoteisneljännes	224 kpl,	28,4 g
32	<u>Palanut luu</u> Kaakkoisneljännes	326 kpl,	71,0 g
33	<u>Palanut luu</u> Luoteisneljännes	153 kpl,	21,1 g
Kerros 4 (> 30 cm)			
34	<u>Palanut luu</u> Luoteisneljännes	20 kpl,	1,8 g
35	<u>Palanut luu</u> Kaakkoisneljännes, 30–35 cm syvyydeltä	18 kpl,	8,0 g
36	<u>Palanut luu</u> Koillisneljännes, kivien välistä, 25–40 cm	35 kpl,	8,2 g
37	<u>Palanut luu</u> Hautakuoppa kilvenkupuran vieressä	2670 kpl,	603,8 g
38	<u>Palanut luu</u>	19 kpl,	18,8 g

Kilvenkupuran pohjoispuolelta

39 **Rautaa** 2 kpl, 1,25 g
Kilvenkupuran vieressä. Mahdollisesti ruostunutta rautaa.

Koekuoppa 5

Pintakerros

40 **Liitupiipun varren katkelma** 1 kpl, 2,9 g

Koekuoppa 6/ Hauta 2

Kerros 1

41 **Keramiikka** 3 kpl, 1,8 g

Palokuoppahaudasta 2, pinnasta 15 cm syvyydelle

42 **Palanut luu** 1000 kpl, 138,6 g
Palokuoppahauta

43 **Palanut luu** 59 kpl, 16,6 g

Kerros 2, koko ruudun alueelta

44 **Keramiikka** 2 kpl, 0,33 g
Lounaisneljännes. Löytyneet luiden seasta.

45 **Keramiikka** 42 kpl, 18,1 g
Luukeskittymän eteläpuoli

46 **Keramiikka** 16 kpl, 5,5 g
Luoteisneljännes, ison kiven länsipuolelta.

47 **Keramiikka** 173 kpl, 115,9 g
Luoteisneljännes

48 **Palanut luu** 24 kpl, 10,2 g
Lounaisneljännes

49 **Palanut luu** 29 kpl, 9,7 g
Luoteisneljännes. Noin 16 cm syvyydeltä.

50 **Palanut luu** 17 kpl, 3,0 g
Luukeskittymästä.

51 **Palanut luu** 11 kpl, 12,0 g

Kerros 3

52 **Palanut luu** 24 kpl, 15,7 g
Kaakkoisneljännes

53 **Palanut luu** 2 kpl, 0,3 g

Palokuoppahaudasta 2, 15-27 cm syvyydeltä

54 **Keramiikka** 5 kpl, 19,0 g

55 **Palanut luu** 740 kpl, 241,5 g

Palokuoppahaudasta 2, 27-33 cm syvyydeltä

56 **Palanut luu** 190 kpl, 29,7 g

57 **Palanut luu** 150 kpl, 21,2 g

58 **Palanut luu** 371 kpl, 68,6 g

Palokuoppahaudasta 2, 33-38 cm syvyydeltä

59 **Palanut luu** 1 kpl, 11,5 g

60 **Palanut luu** 2600 kpl, 586,0 g

61 **Metalli** 1 kpl, 0,2 g
Tunnistus epävarma

Kerros 4

62 **Palanut luu** 7 kpl, 7,6 g
Lounaisneljännes

63 **Palanut luu** 8 kpl, 2,6 g
Kaivausalueen keskeltä

Ilman tarkempia löytötietoja

64 **Palanut luu** 1 kpl, 1,0 g